

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ Α΄ & ΠΑΘΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Α΄

→ Γενικά

Στην α.ε. τα ρήματα στη μέση και παθητική διάθεση έχουν τις ίδιες καταλήξεις. Εξάιρεση αποτελούν ο μέλλοντας και ο αόριστος, που σχηματίζουν διαφορετικούς τύπους στην παθητική διάθεση· μάλιστα μερικά ρήματα σχηματίζουν δύο ζεύγη παθητικών χρόνων, τους πρώτους (α΄) και τους δεύτερους (β΄) παθητικούς χρόνους.

1. Α΄ παθητικός μέλλοντας

θέμα ρήματος	↓	πρόσφυμα -θη-	↓	καταλήξεις μέλλοντα μέσης φωνής
οριστική	λυ	-	θή	- σομαι
ευκτική	λυ	-	θη	- σοίμην
απαρέμφατο	λυ	-	θή	- σεσθαι
	λυ	-	θη	- σόμενος
μετοχή	λυ	-	θη	- σομένη
	λυ	-	θη	- σόμενον

2. Α΄ παθητικός αόριστος

Σχηματισμός						
αύξηση	↓	θέμα ρήματος	↓	πρόσφυμα -θη-	↓	καταλήξεις
οριστική	έ	-	σώ	-	θη	- ν

Κλίση

οριστική	υποτακτική	ευκτική	προστακτική
έ-σώ-θη-ν	σω-θῶ	σω-θείη-ν	—
έ-σώ-θη-ς	σω-θῆ-ς	σω-θείη-ς	σώ-θη-τι
έ-σώ-θη	σω-θῆ	σω-θείη	σω-θή-τω
έ-σώ-θη-μεν	σω-θῶ-μεν	σω-θείη-μεν, σω-θειῖ-μεν	—
έ-σώ-θη-τε	σω-θῆ-τε	σω-θείη-τε, σω-θειῖ-τε	σώ-θη-τε
έ-σώ-θη-σαν	σω-θῶ-σι	σω-θείη-σαν, σω-θειῖ-εν	σω-θέ-ντων, σω-θή-τωσαν

απαρέμφατο: σω-θῆ-ναι **μετοχή:** σω-θείς, σω-θειῖσα, σω-θέν

→ Παρατηρήσεις

♦ Τα αφωνόληκτα ρήματα ακολουθούν τους ίδιους κανόνες σχηματισμού και την ίδια κλίση στον παθητικό μέλλοντα και αόριστο, αλλά μεταβάλλουν τον χαρακτήρα τους μπροστά από το -θη- του χρονικού προσφύματος -θη-/-θε-, όπως φαίνεται παρακάτω:

π, β, (πτ) → φ π.χ.: λείπομαι → (θ. λειπ-) λειφθήσομαι, ελείφθην
 κ, γ, (ττ, σς) → χ κηρύττομαι → (θ. κηρυκ-) κηρυχθήσομαι, έκηρύχθην
 τ, δ, θ, (ζ) → σ πείθομαι → (θ. πειθ-) πεισθήσομαι, έπεισθην

♦ Μερικά ρήματα σχηματίζουν τον παθητικό μέλλοντα και αόριστο α΄ με την προσθήκη ενός -σ- πριν από το πρόσφυμα -θη-, παρόλο που δεν είναι οδοντικόληκτα,

π.χ. άκούομαι → άκουσθήσομαι, ήκούσθην
 κελεύομαι → κελευσθήσομαι, έκελεύσθην

Λίγη εξάσκηση...

1. Να κλίνετε το ρ. πέμπω στους χρόνους και στις εγκλίσεις που ζητούνται:

παθητικός μέλλοντας α΄		παθητικός αόριστος α΄	
οριστική	ευκτική	υποτακτική	προστακτική
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Να μεταφέρετε τους παρακάτω ρηματικούς τύπους στο ίδιο πρόσωπο παθητικού μέλλοντα και αορίστου διατηρώντας σταθερή την έγκλιση:

	παθητικός μέλλοντας α΄	παθητικός αόριστος α΄
κινδυνεύεται
παύοιντο
βουλεύσοιο
πράττεσθαι
ψευσάμενος
ιδρύεσθε